

Projectes de turisme integrat en diferents espais

Serra d'Espadà

Un dels projectes realitzats pel Laboratori de Turisme va centrar el seu punt d'investigació en el parc natural de la Serra d'Espadà, al sud de la província de Castelló, un parc que, segons els membres del Laboratori, és un clar exemple de desenvolupament turístic integrat.

El parc va ser dotat de protecció especial el 1998 i és un dels espais naturals millor conservats de la Comunitat Valenciana. No obstant això, presenta diverses dificultats, en part, pel fet de ser un espai natural format per municipis de tres comarques diferents (Alt Millars, Alt Palància i Plana Baixa) amb estructures territorials en alguns casos antagòniques i, d'altra banda, per participar els seus dinou municipis de la crisi dels models agropecuaris tradicionals.

Aquesta situació s'ha vist reflectida, segons López Olivares, des de la perspectiva territorial, demogràfica i sociocultural, i s'han vist plasmades les seues conseqüències en el descens de la població activa, l'envelliment de la població, la caiguda de les rendes, la reducció de serveis públics, la deterioració de les infraestructures, etc. No obstant això, a pesar de tots aquests inconvenients, la demanda de turisme rural a la Serra d'Espadà no deixa d'incrementar-se.

El 2002, la Generalitat Valenciana i la Universitat Jaume I, amb l'objectiu de dinamitzar el parc natural de la Serra d'Espadà, van signar un conveni per a la realització del projecte "Anàlisi, diagnòstic i programes de desenvolupament turístic integrat per al parc natural de la Serra d'Espadà", el qual va ser desenvolupat pel Laboratori de Turisme de la Universitat Jaume I.

Aquest projecte es va portar a terme davall els següents objectius preestablits: sustentar tota ordenació i planificació turística sobre una consideració integrada, assumir el desenvolupament turístic integrat com la suma de l'anàlisi dels aspectes generals del territori i els elements del sistema turístic i enfocar l'estratègia per al desenvolupament dels productes turístics de caràcter integrat sobre la base de la coordinació de les diferents administracions públiques, especialment la Conselleria de Territori i Habitatge, la Diputació Provincial de Castelló i la Conselleria de Turisme.

Nicaragua

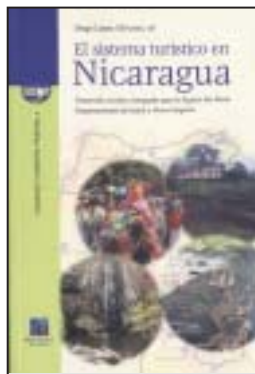
Un altre exemple d'aplicació del desenvolupament turístic integrat realitzat pel Laboratori de Turisme es troba en un projecte realitzat en una regió del Nord de Nicaragua, denominada Las Segovias. Aquesta investigació va tenir lloc gràcies a la concessió d'un projecte per part de la Generalitat Valenciana titulat "Desenvolupament integrat turístic i humà de la regió del Nord de Nicaragua", i va ser desenvolupat pels membres del laborator.

La regió del Nord de Nicaragua respon a un espai geogràfic que presenta una sèrie de problemàtiques territorials: des de les derivades de la deterioració mediambiental, els canvis de dinàmiques demogràfiques i socials, fins a les paleses fragilitats econòmiques i productives, i tot això amb la presència quasi constant de les catàstrofes naturals.

L'objectiu general del projecte, comenta López Olivares, no ha sigut un altre que "arribar a una sèrie d'estratègies per mitjà de models que incidisquen en un millor desenvolupament a través de la sistematització turística integrada, harmonitzant al seu torn la conservació i la dinamització socioeconòmica i cultural de la regió de Las Segovias".

Les diferents accions portades a terme van facilitar assolir estratègies i programes de desenvolupament, entre les quals hi ha la de qualitat del medi i de l'entorn, ordenació de les "unitats ambientals turístiques", desenvolupament de productes turístics, comunicació i comercialització i de dinamització turística.

En definitiva, "l'àmplia col·laboració rebuda per part de les institucions públiques, agents socials, universitats i ONG està sent molt positiva per a l'eradicació de la pobresa i la creació d'ocupació en la regió del Nord de Nicaragua", segons López Olivares.

Portada del llibre del projecte de Nicaragua.

Diego López Olivares

Diego López Olivares és doctor en Geografia per la Universitat de València i catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional a la Universitat Jaume I. Entre els principals càrrecs que ha ocupat destaquen la direcció de l'Escola Universitària del Professorat d'EGB de Castelló, la coordinació de la Fundació Cabanilles d'Alts Estudis Turístics, el Vicedegana de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques i la direcció de la titulació de Turisme. En l'actualitat, és vicepresident de l'Associació Espanyola d'Experts Científics en Turisme (AECIT), director del Centre de Documentació Turística d'aquesta associació i Consultor de la World Tourism Organization.

La seua activitat investigadora l'exerceix com a director del Laboratori d'Estudis, Ordenació i Planificació d'Espais Turístics i del Gabinet d'Estudis Turístics de la Universitat Jaume I. Ha realitzat més d'una vintena d'estudis territorials relacionats amb l'activitat turística, però amb un caràcter integrat i sostenible. Entre aquests destaquen: "Propuesta de desarrollo turístico integrado para las comarcas Valencianas", "Análisis, diagnóstico y programas de desarrollo turístico integrado para el Parque Natural de la Sierra de Espadán", "Desarrollo integrado turístico y humano para la región del norte de Nicaragua, Esteli-Nueva Segovia" i "Programa proyecto sobre turismo rural comunitario y ecoturismo comunitario en Perú".

És autor de diversos llibres, com "Espacio turístico y residencial en las tierras castellonenses", "La ordenación y planificación integrada de los recursos territoriales turísticos" i "El sistema turístico de Nicaragua"; i de diverses publicacions en revistes de prestigi. Ha dirigit nombrosos cursos, postgraus i congressos. Actualment dirigeix un curs de doctorat i estudis avançats de caràcter interuniversitari sobre Turisme i Territori en l'Institut Joan Lluís Vives i el Congrés de Turisme que anualment organitza la Fundació Universitat Jaume I-Empresa.